

●130. VẬN TỐC

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Bước đầu có khái niệm về vận tốc, đơn vị đo vận tốc.
- Biết tính vận tốc của một chuyển động đều.

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Giới thiệu khái niệm vận tốc

GV nêu bài toán :

"Một ô tô đi mỗi giờ được 50km, một xe máy đi mỗi giờ được 40km và cùng đi quãng đường từ A đến B, nếu khởi hành cùng một lúc từ A thì xe nào đến B trước ?"

GV hỏi : Ô tô và xe máy xe nào đi nhanh hơn ?

GV gọi HS trả lời.

GV nêu : Thông thường ô tô đi nhanh hơn xe máy.

a) Bài toán 1

GV nêu bài toán (trong SGK), HS suy nghĩ và tìm kết quả.

GV gọi HS nói cách làm và trình bày lời giải bài toán :

$$170 : 4 = 42,5 \text{ (km)}$$

Trung bình mỗi giờ ô tô đi được 42,5km.

GV nói mỗi giờ ô tô đi được 42,5km. Ta nói *vận tốc trung bình* hay nói vắn tắt *vận tốc* của ô tô là *bốn mươi hai phẩy năm ki-lô-mét giờ*, viết tắt là 42,5km/giờ.

GV ghi bảng : Vận tốc của ô tô là :

$$170 : 4 = 42,5 \text{ (km/giờ)}$$

GV nhấn mạnh đơn vị của vận tốc ở bài toán này là km/giờ.

GV gọi HS nêu cách tính vận tốc.

GV nói : Nếu quãng đường là s, thời gian là t, vận tốc là v thì ta có công thức tính vận tốc là :

$$v = s : t$$

GV gọi một số HS nhắc lại cách tìm vận tốc và công thức tính vận tốc.

GV cho HS ước lượng vận tốc của người đi bộ, xe đạp, xe máy, ô tô. Sau đó GV sửa lại cho đúng với thực tế. Thông thường vận tốc của :

Người đi bộ khoảng : 5 km/giờ

Xe đạp khoảng : 15 km/giờ

Xe máy khoảng : 35 km/giờ

Ô tô khoảng : 50 km/giờ.

GV nêu ý nghĩa của khái niệm vận tốc là để chỉ rõ sự nhanh hay chậm của một chuyển động.

b) *Bài toán 2*

GV nêu bài toán, HS suy nghĩ giải bài toán.

GV gọi HS nói cách tính vận tốc và trình bày lời giải bài toán.

Vận tốc chạy của người đó là :

$$60 : 10 = 6 \text{ (m/giây)}$$

GV hỏi HS về đơn vị của vận tốc trong bài toán này và nhấn mạnh đơn vị của vận tốc ở đây là m/giây.

GV gọi 2 HS nhắc lại cách tính vận tốc.

2. Thực hành

Bài 1 :

GV gọi HS nêu cách tính vận tốc.

GV cho HS tính vận tốc của xe máy với đơn vị đo là km/giờ.

GV gọi 1 HS lên bảng viết bài giải, các HS còn lại làm bài vào vở.

Bài giải

Vận tốc của xe máy là :

$$105 : 3 = 35 \text{ (km/giờ)}$$

Đáp số : 35 km/giờ.

GV gọi HS nhận xét bài giải của bạn ở trên bảng.

Bài 2 : GV cho HS tính vận tốc theo công thức $v = s : t$.

Bài giải

Vận tốc của máy bay là :

$$1800 : 2,5 = 720 \text{ (km/giờ)}$$

Đáp số : 720 km/giờ.

Bài 3 :

GV hướng dẫn HS : Muốn tính vận tốc với đơn vị là m/giây thì phải đổi đơn vị của số đo thời gian sang giây.

Bài giải

$$1 \text{ phút } 20 \text{ giây} = 80 \text{ giây.}$$

Vận tốc chạy của người đó là :

$$400 : 80 = 5 \text{ (m/giây)}$$

Đáp số : 5 m/giây.